

Finanssiala ry

Tulorekisterin kehittämissuunnitelma 2021-2024

Tulorekisterin jatkekehittäminen on tärkeää, mutta yksityiskohdat on selvitettävä huolella

1 TVK/Tapaturmavakuutussektori: Työtapaturmien ja ammattitautien hoitolaitoksille oikeus saada tulorekisterin kautta tieto kussakin tapauksessa vastuussa olevasta vakuutusyhtiöstä.

FA kannattaa hankkeen jatkosuunnittelua. Hoitolaitosten oikeus saada tieto työntekijän tapaturmahetken työnantajasta ja sitä myöten työnantajan vakuutusyhtiöstä antaa mahdollisuuden automatisoida hoitotietojen välitys vakuutusyhtiölle. Automatisointi poistaisi useiden satojen tuhansien manuaalisten postilähetysten työmäärän ja nopeuttaisi merkittävästi mahdollisuuksia osoittaa potilas jatkohoitoon. Tiedonvälityksen automatisointi myös mahdollistaisi hoito- ja korvausprosessien jatkekehityksen.

Tiedonvälityksen toimintaprosessia suunnitellaan parhaillaan STM:n johdolla.

2 Käyttäjän selvittämän valvontatiedon ilmoittaminen tulorekisteriin

FA kannattaa tiedon käyttäjien vapaaehtoista mahdollisuutta ilmoittaa havaitsemistaan virheellisyyksistä rekisteriin. Tämä valvontatieto parantaisi tulorekisterin tiedon luotettavuutta ja antaisi tiedon hyödyntäjille mahdollisuuden arvioida saadun tiedon oikeellisuutta.

Valvontatiedon ilmoittaminen rekisteriin tulisi FA:n mielestä perustua vapaaehtoisuuteen, koska valvonnassa saadun poikkeavan tiedon oikeellisuutta ei aina voida varmentaa riittävällä tavalla. Myös tiedon hyödyntäjillä on erityyppisiä tulkintatapoja oikealle tiedolle, joten rekisteriin tulevan valvontatiedon ilmoittaminen ja sen hyödyntäminen tulee pohjautua tiedon saajan harkintaan.

3 Yhteisöjen voitonjaon tallentaminen tulorekisteriin

Yleisesti aiheesta

Voitonjaon tulorekisteriin tallentamisen osalta FA huomauttaa, että nykyisellään ja tulevaisuudessakin esimerkiksi pörssiyhtiöiden osingonjaon veroraportointi on hyvin pirstaleista ja monimutkaistakin. Listayhtiöiden jakaman osingon veroraportointiin on osallistettu niin listayhtiöt, Euroclear, kuin kotimaiset sekä ulkomaiset pankitkin.

11.9.2020

Tuominen Timo
Luukkonen Lauri

FA pitää selvänä, että ennen kuin voitonjaon tallentamista tulorekisteriin lähdetään edistämään, tulee nimenomaisesti selvittää, mikä olisi uudistuksesta aiheutuva hallinnollinen taakka tiedon tallettajille sekä, mitkä olisivat hyödyt tietojen tallentamisesta tiedon käyttäjien osalta. Asiassa ei tule tehdä kategorista päätöstä kaiken voitonjaon saattamisesta tulorekisterin piiriin ennen kuin nämä seikat on yksityiskohtaisesti arvioitu. Mikäli uudistuksen hyödyt jäävät pieniksi tietojen käyttäjien osalta, ei tietojen raportointia tältä osin tule edellyttää. Erityisesti tässä mielessä tulee ottaa huomioon vallitseva taloustilanne, jossa turhia kustannuksia yrityksille ei saa syntyä.

Yleisesti FA huomauttaa asiassa seuraavaa tilinhoitajapankkien näkökulmasta:

- Mitkä tahansa mahdolliset raportointimuutokset vaativat tilinhoitajapankeilta suuria järjestelmiin tehtäviä muutoksia, jotka tuovat suuria kustannuksia.
- Tilinhoitajan tehtävien luonteen näkökulmasta viiden päivän ilmoittamisaikataulu on erittäin tiukka. Viiden päivän sisällä raportointi erityisesti ulkomailta tulevissa maksuissa on haastavaa, koska niitä kohtuullisen usein korjataan esimerkiksi pidätettyjen lähdeverojen osalta.
- Raportoitujen tietojen korjausprosessi voi muodostua haastavaksi, erityisesti tietojen täsmäyttämisen osalta, mikäli tulorekisteri-ilmoituksen on tarkoitus korvata nykyiset vuosi-ilmoitukset.
- On syytä huomioida, että järjestelmämuutoksia pystytään tekemään vasta siinä vaiheessa, kun tulorekisteri on saanut oman tietoja vastaanottavan järjestelmän valmiiksi. Mahdollisesti tarvitaan myös ohjeistusta raportoinnista ennen kuin järjestelmiä voidaan rakentaa. Tietoja toimittaville tahoille onkin annettava riittävä siirtymäaika raportoinnin järjestämiseen. Asia korostuu entisestään nykyisessä taloustilanteessa.

Erityisesti erilaisista osingonmaksutilanteista

Erityisesti FA keskittyy lausunnossaan käsittelemään pörssiosinkojen voitonjaon tallentamista tulorekisteriin. Nykyisellään pörssiosinkojen veroraportoinnissa voidaan erottaa toisistaan seuraavat eri tyyppitilanteet:

- 1) Suomalaisten osakkeiden ns. suorat omistukset (Suomeen maksettavat osingot)
- 2) Suomalaisten osakkeiden hallintarekisteröidyt omistukset (ulkomaille maksettavat osingot)
- 3) Ulkomaisten osakkeiden perusteella suomalaisille osingonsaajille maksettava osinko

Näiden eri tilanteiden osalta osingonsaajat, ja nykyinen raportointi sekä raportoivat tahot eroavat toisistaan. Tämä tarkoittaa, että raportoinnin hyötyjä ja haittoja tulee näiden tilanteiden osalta arvioida erillään toisistaan, ja mahdollinen päätös tulorekisteriin saattamisesta on tehtävä itsenäisesti kunkin tilanteen osalta.

Käsittelemme jäljempänä edellä kuvattuja tilanteita tarkemmin:

1) Suora osakeomistus, eli Suomeen maksettavat osingot

FA katsoo, että suomalaisten pörssiyritysten suomalaisille jakamat osingot on mahdollista saada tulorekisteriin, mutta tämä vaatii järjestelmämuutoksia, jotka

11.9.2020

Tuominen Timo
Luukkonen Lauri

tulevat vaatimaan aikaa. Yleisesti asiassa on myös ratkaistava, millä toimijalla on parhaat edellytykset kustannustehokkaasti raportoida näitä osinkoja:

- Yksi selkeä tapa edetä olisi nykyinen vuosi-ilmoitusten mukainen lähtökohta, jossa lähtökohtaisesti suorituksen maksajalla olisi velvollisuus ilmoittaa osingonsaajista. Tämä olisi selkeää ja yksinkertaista myös siinä mielessä, että suorituksen maksajalla on aina selkeä ja yksiselitteinen liittymä suoritukseen.
- Toinen selkeä tapa järjestää raportointi on kytkeä raportointi arvopaperikeskuksiin (Suomessa Euroclear Finland). FA:n käsitys on, että mahdollisen uudistuksen voimaantullessa Euroclearin järjestelmästä löytyvät myös tulorekisteriin tarvittavat tiedot. Tämä muodostaisi luontevan raportointikanavan siinä mielessä, että tällöin tulorekisterillä olisi osinkojen osalta vain yksi vastapuoli, joka toimittaa tiedot. Kokonaistaloudellisesti järkevintä olisi kun vain yksi toimija raportoi osinkoja. Yhdestä järjestelmästä lähetettävät tiedot olisivat myös varmemmin oikeellisia ja ajantasaisia.

2) Hallintarekisteröidyt osingot, eli ulkomaille maksettavat osingot

FA pitää suomalaisten pörssisyhtiöiden ulkomaille maksamien osinkojen integroimista tulorekisteriin saajakohtaisesti ilmoitettavaksi lähes mahdottomana toteuttaa:

- Ulkomaalaisten omistamat suomalaiset osakkeet ovat hallintarekisteröityjä. Hallintarekisteröityjen osakkeiden osingonsaajia koskevaa veroraportointia ollaan tällä hetkellä uudistamassa siten, että tiedot ulkomaalaisista osingonsaajista toimitetaan vasta osingonjakoa seuraavan vuonna Verohallinnolle. Uusi järjestelmä pohjaa OECD:n kehittämään TRACE-malliin, jossa tiedot Verohallinnolle toimittaisi todennäköisesti ulkomainen säilyttäjäpankki.
- Jotta tämä raportointi saataisiin toimimaan tulorekisteriin, vaatisi tämä toimia ulkomaisilta osakesäilyttäjiä ympäri maailmaa. Säilyttäjien rekisteröityminen sekä raportointi Suomeen tulevat pohjautumaan vapaaehtoisuuteen nyt käyttöön otettavassa TRACE-mallissa. FA:n käsitys on, että on jo nyt hankalaa sitouttaa ulkomaisia pankkeja uuteen suomalaiseen järjestelmään, eikä FA pidä realistisena, että nämä toimijat rakentaisivat uudet reaaliaikaiset raportointijärjestelmät vain ja ainoastaan Suomea varten.
- Ylipäätään on huomattava, että suurin osa tulorekisterin tietojen käyttäjistä on sellaisia, joille tieto ulkomaisten tahojen saamista osingoista ei ole lainkaan tarpeellista tai merkityksellistä. Lähinnä tietoja voitaisiin käyttää luultavasti tilastotarkoituksiin esimerkiksi sen suhteen, että tuotettaisiin aggregoitua tietoa ulkomaille maksettujen osinkojen määristä, mutta tällaisessa ei ole tarvetta identifioida vastaanottajia.
- Oman huomionsa ansaitsee se tosiasia, että tällaisia osinkosuorituksia korjataan usein verovuoden aikana (mm veronpidätysten osalta), mikä tekisi reaaliaikaisesta ilmoittamisesta sotkuista. Ylipäätään on odotettavissa, että raportointi hallintarekisteröidyistä osingonsaajista ei ole missään määrin

11.9.2020

Tuominen Timo
Luukkonen Lauri

täydellistä, eli iso joukko osingonsaajista jää ns. tunnistamattomiksi osingonsaajiksi, jolloin näiltä ei saada loppusaajatietoja Suomeen.

Edellä todetun perusteella FA esittää, ettei ulkomaalaisille maksettuja osinkoja oteta mukaan tulorekisteriraportointiin.

3) **Ulkomaisten osakkeiden perusteella suomalaisille osingonsaajille maksettava osinko**

Ulkomaisten osakkeiden perusteella maksettavan osingon raportoiminen tulorekisteriin edellyttäisi uudenlaisen kattavan raportoinnin järjestämistä sekä tietojärjestelmien laajaa muuttamista. Tämä tulisi väistämättä hyvin kalliiksi.

Asiassa on otettava huomioon, että suomalaisista vain hyvin pieni osa omistaa ulkomaalaisia (pörssi)osakkeita, ja näistä osinkoina saatavat summat ovat keskimäärin hyvin pieniä. Edelleen asiassa on huomioitava, että tulorekisterin tarkoituksena on pitkälti kerätä tulotietoja käyttäjiänsä varten mm. erilaisten etuuksien myöntämistä varten, ja osinkojen merkitys esimerkiksi ansiosidonnaisia korvauksia määritettäessä on käsityksemme mukaan vähäinen.¹ Nämä seikat huomioon ottaen jää näiden ulkomaisten osinkojen raportoinnilla saavutettava hyöty tulorekisterin näkökulmasta pieneksi. Ulkomaalaisten yhtiöiden maksamien osinkojen verokohtelu myös vaihtelee siten, että osa osingoista verotetaan pääomatulona ja osa verotetaan ansiotulona, mikä omalta osaltaan voi vaikeuttaa raportointia.

Ulkomaiset osingot muodostavat pienen ja irrallisen kokonaisuuden suomalaisiin osinkoihin nähden. Koska kattavan raportoinnin järjestäminen ja tietojärjestelmien muuttaminen on hyvin kallista verrattuna saavutettaviin etuihin, FA esittää, ettei ulkomaisten yhtiöiden suomalaisille maksettuja osinkoja oteta mukaan tulorekisteriraportointiin.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi

¹ Ks. esim. työtapaturma ja ammattitautilain 81 §, jonka mukaan osinkoja ei huomioida.